

N:o 3.

Ank. till Riksd. Kansli den 6 Febr. 1883, kl. 2 e. m.

Lag-Utskottets Utlåtande, i anledning af väckt motion om förklaring af eller tillägg till 26 kap. 1 § Byggningsbalken.

26 kap. 1 § Byggningsbalken har numera, på grund af förordningen den 4 November 1876, följande lydelse:

»Alla, som i socknen bo, skola kyrka bygga och uppehålla och hvad dertill hörer: såsom klockstapel, kyrkomur och socknestufva. Byggningsverke, körslor och annan kostnad utgöres härtill af egare eller innehafvare af fast egendom efter samma grund, som är för kommunalutskylder bestämd, och dagsverken efter matlag. Innan något i ty mål företages, skola socknemännen kallas tillhopa, att derom samrådas och sig förena.»

Uti en från Första Kammaren till Lag-Utskottet hänvisad motion, N:o 24, ifrågasätter Herr *J. E. Nyström*, att första delen af nämnda lagrum måtte erhålla följande förklaring eller tillägg:

»Lag samma vare i afseende å byggandet af ny kyrka med hvad dertill hörer, der, till följd af lokala förhållanden eller längre afstånd till kyrka, minst $\frac{1}{4}$ af församlingen äskar ny kyrkas byggande på särskild plats, och församlingen utgöres af minst 6,000 personer.»

Såsom skäl för sitt förslag anför motionären hufvudsakligen, att honom veterligen intet funnes i lag stadgadt derom, huru, beträffande deltagande i kyrkobyggnad, skulle förfaras, när inom en socken folkökningen samt lokala förhållanden eller de långa afstånden fordrade, att ny kyrka måste byggas på särskild, från den gamla aflägsen plats, utan att i sådant fall den del af församlingen, som ville hafva och behöfde närmare belägen ny kyrka, måste bygga den helt och hållet på egen bekostnad, derest bidrag dertill ej godvilligt, såsom en nådegåfva, lemnades af de öfriga församlingsborne, som alltid vore mäktige att styra kommunen, hvadan den utflyttande delen af församlingen finge gå ifrån den andel den hade i eller de bidrag den lemnat, kanske ofta tvångsvis, till moderkyrkan. Detta vore inga-

lunda som sig borde, och äfven der, såsom i vissa trakter af Norrland, församlingar förekomme med 8,000—15,000 medlemmar, kunde i de flesta fall ingen ny kyrka eller utbrytning åstadkommas, eller de beslutade nya prest-regleringarne komma till stånd, när ingen hjälp erhöles till byggande af ny kyrka från öfriga församlingsbor, utan de nu rådande ohjelpiga förhållandena skulle komma att fortfarande råda, och tusentals personer nödgas för kyrkibesök resa många mil, uppoffra flere dagar samt, när, såsom i Norrbottens län ofta inträffade, strida eller svagt isbelagda elfvar måste passeras, äfventyra lif och egendom.

Vid behandlingen af denna motion har, med anledning af de allmänna uttryck, hvaraf motionären begagnat sig, hos Utskottet uppstått tvifvelsmål, om motionären med sin framställning afsett endast byggande af särskild kapellkyrka för en med moderförsamlingen fortfarande i förening stående kapellförsamling, eller byggande af ny hufvudkyrka för nybildad egen församling, som uppstått genom delning af en allt för stor församling, eller båda dessa fall tillika, samt slutligen, huruvida motionen afser såväl förhållandena å landet som i stad eller allenast de förra.

Då Utskottet följaktligen saknat fast grund för sin pröfning;

då i de olika fallen samma regler icke torde vara tillämpliga;

då hittills, vid bildande af vare sig kapellförsamling — hvarom föreskrifter finnas i särskilda författningar gifna — eller styckning af allt för stor församling i särskilda sådana, hithörande förhållanden i allmänhet ordnats på ett af billighet påkalladt sätt i sammanhang med regleringen i öfrigt; samt

då i alla händelser det vore obilligt, att, såsom motionären synes vilja, det skulle ankomma på en fjerdedel af församlingen att besluta ny kyrkas byggande, hvari *hela* församlingen borde vara förpligtad att efter nu gällande grunder deltaga;

får Utskottet hemställa,

att motionen icke må af Riksdagen bifallas.

Stockholm den 6 Februari 1883.

På Lag-Utskottets vägnar:

AXEL BERGSTRÖM.